

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Zvláštní škola, Praha 5, Pod radnicí 5

Pod radnicí 5 / 315, 150 00 Praha 5 - Košíře

Identifikátor školy: 600 020 983

Termín konání orientační inspekce: 14. – 16. května 2001

Čj.	019 475/01-5103
Signatura	oa5nu237

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla zřízena zřizovací listinou Školského úřadu Prahy 5 ze dne 21. 6. 2000 s platností od 1. 9. 2000 jako příspěvková organizace s názvem Zvláštní škola, Praha 5 – Košíře, Pod radnicí 5. Před tímto datem byla škola zálohovanou organizací ŠÚ Prahy 5. Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol Č.j. 23 974/2000-21 ze dne 26. 7. 2000 s platností od 1. 9. 2000 se název školy mění na: Zvláštní škola, Praha 5 - Pod radnicí 5.

Dle výše uvedeného rozhodnutí škola sdružuje:

- zvláštní školu (kapacita 120 žáků)
- školní družinu (kapacita 20 žáků)

Dle výkazu Škol (MŠMT) V 4b-01 podle stavu k 30.9.2000 škola vzdělává 95 žáků v 10 třídách zvláštní školy. V tomto počtu je zahrnuto i 16 dětí navštěvujících přípravný ročník zřízený pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Ve školní družině je zapsáno 20 žáků ve dvou odděleních.

Výuka ve škole probíhá podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR dne 20.6.1997 s platností od 1.9.1997 pod. č.j. 22 980/97-22.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka ve zvláštní škole

ČŠI sledovala výuku v předmětech český jazyk, matematika, občanská výchova, fyzika, tělesná výchova a pracovní vyučování.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje se závaznými učebními osnovami. Kontinuita výuky je zajištěna kvalitně zpracovanými časově tematickými plány, funkčním systémem metodických orgánů a kontrolní činností vedení školy. Stanovené výukové cíle jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí, odpovídají požadavkům stanoveným Vzdělávacím programem zvláštní školy a zároveň reflektují aktuální složení třídy a individuální potřeby jednotlivých žáků. Dílčí rezervy byly zjištěny v bezprostřední přípravě pedagogů na výuku. Část sledovaných hodin nebyla optimálně připravena. Tato skutečnost se negativně projevila nižší efektivitou výuky a návazně v některých případech nekázní žáků.

Nad rámec výuky škola nenabízí žádné kroužky ani nepovinné předměty.

Šest vyučujících z celkových sedmnácti nespĺňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti výrazně negativně neovlivnily kvalitu výuky.

Většina výuky probíhá v malých kmenových třídách vybavených základními pomůckami a podpůrnými materiály. Některé pomůcky si učitelé improvizovaně vyrábějí sami. Třídy svou velikostí neumožňují či znesnadňují alternativní formy výuky i relaxační činnosti při výuce a o přestávkách. Rezervy jsou ve vybavení moderní didaktickou technikou a audiovizuálními prostředky, které jsou soustředěny pouze ve vybraných místnostech. Výpočetní technikou škola není vybavena. Výuka pracovního vyučování probíhá ve standardně zařízených dílnách, cvičné kuchyni a na malé části pozemku za budovou školy. Tělesná výchova je realizována v malé školní tělocvičně, v případě příznivého počasí na okolních hřištích. Specializovaná a vybavená učebna je k dispozici výuce hudební výchovy.

Učitelé se snaží v rámci omezených možností vytvářet žákům estetické učební prostředí. Jejich snaha je limitována esteticky i prakticky ne zcela vyhovující budovou. V části hodin se vyučujícím daří i v těchto podmínkách dodržovat psychohygienické zásady. Hodiny jsou vhodně členěny, tempo výuky je přizpůsobeno aktuální situaci ve třídě, atmosféra ve třídě je přátelská a pracovní. Naopak část výuky má z hlediska psychohygieny rezervy. Náročné pracovní činnosti nejsou vhodně střídány s odpočinkovými, do výuky nejsou zařazovány relaxační přestávky.

Výrazný vliv na podmínky realizace výchovně vzdělávacího procesu měla v době orientační inspekce vysoká míra absence žáků.

Struktura části výuky odpovídá věku a specifickým tříd, učitelé vhodně střídají metody, zařazují alternativní formy (práce na žínkách, soutěže, práce ve skupinách) i tělovýchovné chvilky. V jiných hodinách byly v této oblasti konstatovány rezervy. Zvolené formy a metody nedokázaly žáky zaujmout, v případě práce v odděleních byla pozornost učitele nerovnoměrně rozdělena. Mezi nedostatky patřily i nejasně stanovené výukové cíle, prostoje při výuce v odděleních a tím snížená efektivita výuky. Pozitivem je navozování samostatné aktivity žáků. Ve všech případech je učivo interpretováno věcně správně.

Učitelé využívají vstupních i průběžných motivačních metod. Nejčastěji jsou žáci motivováni soutěží, dále zařazením oblíbených činností, možností vytvořit výrobek pro svou potřebu. V jednotlivých případech je vhodně využívána i aktualizace učiva. Části vyučujících se žáky nedaří pro výuku dostatečně motivovat. Hodnocení žáků je objektivní a dostatečně zdůvodněné.

Úroveň interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky je v jednotlivých třídách na rozdílné úrovni. Přesto, že všichni učitelé projevují maximální snahu, ne všude jsou žáky stanovená pravidla jednání a chování akceptována a ne vždy žáci projevují pozitivní vztah k výuce. Ve většině hodin jsou rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků, je vytvářen prostor pro diskusi a je respektována osobnost žáků. Verbální i neverbální komunikace většiny učitelů je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

V oblasti plánování výuky jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Nad rámec výuky škola nenabízí žádné kroužky ani nepovinné předměty. Personální podmínky jsou velmi dobré. Důležitější nedostatky v odborné a pedagogické způsobilosti negativně neovlivňují kvalitu výuky. Materiální vybavení i psychohygienické podmínky jsou na průměrné úrovni. Rezervy jsou ve vybavení moderní didaktickou a výpočetní technikou, negativem je malá velikost tříd, která výrazně ovlivňuje možnosti využití alternativních výukových metod. Z hlediska organizace a realizovaných forem a metod je výuka průměrná, stejně jako z hlediska interakce a komunikace mezi učiteli a žáky. Motivace a hodnocení je na velmi dobré úrovni. Celkově je úroveň výuky ve sledovaných oblastech průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Specifikem ZvŠ Praha 5, Pod radnicí 315 je vysoký podíl žáků romského etnika (90%) a žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Hlavním koncepčním cílem ředitelky je rozšířit

vzdělávací nabídku školy a zřídit pro tyto děti vedle tříd ZvŠ třídy prvního stupně speciální základní školy pro žáky s poruchami učení a chování. Tyto třídy by plynule navazovaly na již zřízené přípravné ročníky. Po absolvování prvního stupně by žáci mohli přecházet na Základní školu Grafická, sídlící ve stejné spádové oblasti a nabízející vzdělávání ve specializovaných třídách tohoto zaměření na druhém stupni. Koncepce je písemně zpracována. Své záměry ředitelka předběžně diskutovala se zástupci zřizovatele, se ZŠ Grafická i s romským zástupcem při úřadu vlády.

Současné priority ve výchovně-vzdělávací, personální, řídicí a kontrolní i materiální oblasti jsou stanoveny v pětiletém plánu na roky 1997-2002 a dále rozpracovány do ročních plánů práce. Operativnímu řízení slouží konkrétní týdenní plány.

Plánování je pojato jako ucelený systém. Koncepční záměry ředitelky školy jsou reálné, jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a potřeb regionu, respektují současné trendy ve školství i ve společnosti. Na stanovení koncepčních cílů i priorit v jednotlivých oblastech se mimo vedení podílejí svými návrhy i ostatní pracovníci školy. Využívány jsou zároveň připomínky a podněty metodického sdružení a pedagogické rady.

Výuka ve škole probíhá podle schváleného učebního plánu. Učební plán respektuje Vzdělávací program zvláštní školy, schválený MŠMT ČR dne 20.6.1997 s platností od 1.9.1997 pod. č.j. 22 980/97-22.

Zájmové kroužky ani nepovinné předměty škola v současné době z důvodu nezájmu žáků o mimoškolní činnost nenabízí.

Vyučující jsou seznámeni s individuálními potřebami jednotlivých žáků a respektují je při realizaci výuky.

Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a prostředků na platy na období od září 2000, kdy se škola stala samostatnou příspěvkovou organizací, do konce kalendářního roku byl zpracován a využíván na usměrňování čerpání mzdových prostředků. Rovněž tak byla zpracována finanční rozvaha.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizace školy je vymezena Statutem zvláštní školy, dále pak organizačním řádem a pracovním řádem. Tyto dokumenty nebyly v době konání orientační inspekce aktualizovány v souvislosti se změnou zřizovatele. Kompetence pracovníků jsou popsány v pracovních náplních. Mzdová agenda a vedení účetnictví je zajišťováno formou služby soukromými firmami a je průběžně sledováno ředitelkou školy. Struktura řízení je jasně stanovena a umožňuje účinné řízení školy.

Míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství je dodržována. Respektováno je nařízení vlády č. 251 /1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací. Čerpané finanční prostředky uvedené ve výkazu Škol (MŠMT) P1 – 04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství odpovídají stavu v účetní evidenci.

Organizace výuky je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je vedena. Dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu orientační inspekce. Osobní data žáků i zaměstnanců jsou zajištěna proti zneužití.

Ustanoveny a v řízení využívány jsou předmětové komise českého jazyka a matematiky, metodické sdružení pro první stupeň a pedagogická rada. Pro tělesnou výchovu a pracovní

vyučování jsou z řad vyučujících pověřeni garanti koordinující výuku těchto specifických předmětů.

Předávání informací ve škole slouží nástěnky ve sborovně školy a osobní styk vedení s pracovníky. V případě aktuální potřeby svolává vedení operativní porady. Informace jsou předávány rychle a úplně.

Informace rodičům a zákonným zástupcům žáků jsou předávány především v rámci konzultačních hodin jednotlivých učitelů. Třídní schůzky nejsou pořádány, rodiče navštěvují školu individuálně. V nutných případech jsou rodiče zváni na výchovné komise, kterých se účastní i zástupci orgánů sociální péče a zástupci města. Z návštěv rodičů ve škole jsou prováděny zápisy.

Na veřejnosti se škola prezentuje účastí na sportovních a kulturních akcích pořádaných pro žáky zvláštních škol. Příležitostně o své činnosti informuje v místním tisku. Výroční zpráva je zpracována v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Pro svou stručnost však nemůže optimálně sloužit škole jako prezentace ani jako zdroj pro sebehodnocení.

Podněty a připomínky pracovníků jsou podporovány a využívány. Pracovníci se aktivně zapojují do školních i mimoškolních aktivit.

Organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení školy je realizováno především prostřednictvím týdenních plánů a osobního styku vedení s učiteli. Nástroje operativního řízení využívá vedení účelně.

Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolní činnost a je jako celek pružné a účinné.

Pracovníkům jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy. Pracovníci jich využívají především v oblasti řízení pedagogického procesu a v oblasti zlepšování materiálního zázemí výuky.

Další vzdělávání pracovníků je vedením podporováno. Výchovná poradkyně školy se soustavně vzdělává v oblasti prevence sociálně patologických jevů, jedna učitelka si dálkově dokončuje vysokoškolské vzdělání. Jednotliví učitelé se účastní především akcí vzdělávacího centra Praha. Na toto vzdělávání jsou uvolňováni a je jim školou hrazeno. Vedení školy důsledně neeviduje, jakých akcí se pracovníci zúčastnili, z toho vyplývají rezervy v koordinaci vzdělávacích aktivit a v efektivitě jejich využití pro školu.

Systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků je vytvořen. Kritéria hodnocení, ze kterých vyplývají i osobní příplatky a odměny, jsou pracovníkům známa. Pravidelné hodnocení probíhá jednou ročně. Operativně jsou pracovníci hodnoceni dle aktuální potřeby.

Vedení a motivování je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly vůči celé organizační struktuře je zakotven v pracovním řádu školy a v pracovních náplních ředitelky a zástupkyně. Kontrolu práce uklízeček provádí školník.

Kontrola průběhu výchovně-vzdělávacího procesu probíhá především formou hospitací ředitelky i zástupkyně. V průběhu hospitací nebyly zjištěny nedostatky. Toto zjištění se v jednotlivých případech neshoduje se zjištěními ČŠI.

Pravidelně probíhá kontrola žákovských knížek, sešitů i výrobků žáků. Z těchto kontrol jsou prováděny zápisy, které jsou pedagogy signovány.

Systém kontroly provozu školy je vytvořen a je funkční.

Operativně jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků nemá škola k dispozici.

Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je v oblasti vedení a motivování průměrné, v oblastech plánování, organizování a kontrolní činnosti velmi dobré.

Celkově je řízení školy ve sledovaných oblastech na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Účelové prostředky ze státního rozpočtu nebyly v roce 2000 škole přiděleny.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Předmětem kontroly bylo čerpání státního příspěvku, který byl škole přidělen na období od změny právní formy hospodaření, tj. od září 2000, do konce kalendářního roku. Porovnáním rozpisu rozpočtu se skutečným čerpáním nebyly zjištěny výrazné odchylky. V období od ledna do srpna byla škola zálohovanou organizací ŠÚ Praha 5

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Ve sledovaném období byly prostředky ze státního rozpočtu využívány účelně a hospodárně v souladu se zaměřením školy a s účelem jejich přidělení a byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem za rok 2000.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Přípravný ročník

V přípravném ročníku jsou připravováni na školní docházku děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

V současné době je otevřena jedna třída se šesti žáky.

Práce v přípravném ročníku je realizována podle funkčních individuálních plánů, zahrnujících všechny složky výchovně-vzdělávacího procesu. Při plánování spolupracuje učitelka s klinickou psychologkou.

Výuka probíhá v malé třídě, která svými rozměry neumožňuje tělovýchovné či hudebně pohybové aktivity. Estetická úprava třídy je na průměrné úrovni, k dispozici jsou hračky, základní názorné pomůcky, video, televize a malý koberec pro hru a netradiční formy práce.

Výuku zajišťuje kvalifikovaná speciální pedagožka s dlouhodobou praxí v tomto zařízení.

Při práci jsou důsledně dodržovány psychohygienické zásady. Učitelka vytváří dětem pro

jednotlivé činnosti příjemnou pracovní a tvůrčí atmosféru. Denní režim odpovídá potřebám dětí. Vhodně jsou zařazovány neřízené a relaxační činnosti.

Použité metody práce odpovídají aktuálnímu složení třídy. Důsledně je aplikován individuální přístup. Děti jsou vedeny k samostatné tvůrčí práci, je rozvíjena jejich slovní zásoba, početní představivost, hudební, výtvarné a další dovednosti.

Děti projevují o práci zájem, učitelka je pro řízenou činnost vhodně motivuje. Verbální i neverbální komunikace vyučující je na velmi dobré úrovni.

Výchova a vzdělávání v přípravném ročníku probíhá na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 23 974/2000-21 ze dne 26.7.2000
- třídní knihy, třídní výkazy
- katalogové listy
- evidence žáků školy
- školní řád, rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- záznamy ze schůzek metodických sdružení a předmětových komisí
- osobní dokumentace žáků s postižením
- personální dokumentace
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4b-01 z 4.10. 2000
- plán činnosti školy na roky 1997 –2002
- roční plán práce na rok 2000/2001
- týdenní plány
- Statut zvláštní školy
- Organizační řád ZvŠ Pod radnicí
- Pracovní řád ZvŠ Pod radnicí
- pracovní náplně
- zápisy z návštěv rodičů ve škole
- hospitační záznamy vedení školy
- sešit kontrolní činnosti
- vnitřní platový předpis
- žákovské knížky
- Zřizovací listina ŠÚ Praha 5 ze dne 21. 6. 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) P1 – 04 čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2000
- Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2000

- Finanční rozvaha a výsledovka za rok 2000
- Výkaz zisku a ztráty za rok 2000
- Zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem za rok 2000

ZÁVĚR

V oblasti plánování výuky jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Výrazná pozitiva jsou v systému plánování, nedostatky byly konstatovány v bezprostřední přípravě na jednotlivé hodiny. Nad rámec výuky škola nenabízí žádné kroužky ani nepovinné předměty. Personální podmínky jsou velmi dobré. Dílčí nedostatky v odborné a pedagogické způsobilosti výrazně negativně neovlivňují kvalitu výuky. Materiální vybavení i psychohygienické podmínky jsou na průměrné úrovni. Rezervy jsou především v malé velikosti tříd, která negativně ovlivňuje možnosti využití alternativních výukových metod, a ve vybavení moderní didaktickou a výpočetní technikou. Z hlediska organizace, forem a metod je výuka průměrná, stejně jako z hlediska interakce a komunikace mezi učiteli a žáky. Motivace a hodnocení žáků je na velmi dobré úrovni.

Výchova a vzdělávání v přípravném stupni je na velmi dobré úrovni.

Celkově je úroveň výuky ve sledovaných oblastech průměrná.

Řízení školy je v oblasti vedení a motivování průměrné, v oblastech plánování, organizování a kontrolní činnosti velmi dobré.

Úroveň řízení je ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Škola je celkově ve sledovaných oblastech na průměrné úrovni.

Prostředky ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období využívány účelně a hospodárně v souladu se zaměřením školy a s účelem jejich přidělení a byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem za rok 2000.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Karel Kaprálek

.....

Členové týmu

Šárka Snížková

.....

V Praze dne 11. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. června 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jana Tintěrová

.....

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Magistrát hl. města Prahy	2.července 2001	019 516/01-5103
Zřizovatel:	dtto	dtto

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
14. června 2001	550/01	Připomínky byly podány.